

EDINOST

Posamezne številke po 8 vin, zastarele 10 vin. Oglasi se računajo na milijone v širokosti ene kolone. Cene: oglasi trgovcev in obrtnikov po 10 vin, osmrtnice, zahvale, posmrtnice, vabila, oglasi denarnih zavodov po 80 vin, oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.--; vsaka nadaljnjaja vrsta K 2.--. Mat. oglasi po 6 vin. beseda, najmanj po 60 vin. Oglase sprejema uredništvo, "Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi listu. Plačila se vključno le upravi "Edinosti". Plača in toži se v Trstu. Uprava in uredništvo se nahajata v ul. sv. Františka As. št. 20. Poštna številka račun št. 841.982.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 14. (Kor.) Uradno se razglasa: Na italijanski fronti nobenih posebnih dogodkov. Načelnik generalnega štaba.

NEMSKO.

BEROLIN, 14. (Kor.) Veliki glavni stan javlja: **Zapadno bojišče.** — Na bojišču ob rekli Lys smo v žilavih bojih pridobili na prostoru. Južno poteka Donave so čete generala Eberhardta preoble sovražne postojanke jugozapadno Wolverghema in so po sriditi borbi z angleškimi skupinami, ki so prešle v protinapad, zavzele Nieuvekerke. V večernih urah izvršeni napad pod vodstvom generala Maerckerja se je končal z osvojitvijo višine zapadno kraja. Pri Bailletu so se vršili premenljivi boji. Merris in Vicux-Berquin sta bila zavzele. Na bojišču hiteče sovražne kolone so mele vsled našega topovskega in letalskega ognja težke izgube. Na bojni fronti na obeh straneh Somme topovskih boj. Napad več angleških baterijov na Mainvillers se je krvavo razbil; številni ujetniki so ostali v naših rokah. Severno St. Mihiela smo izvršili uspešen sunek proti američkim četam, jim prizadejali težke izgube in ujeli več mož.

V letalskem boju je bilo v zadnjih dveh dneh sestreljenih 37 sovražnih letal in 3 privezani baloni. Poročnik Wenckhoff je izvojeval 24. letalsko zmago.

Prvi generalni kvartirnostoj pl. Ludendorff.

TURSKO.

CARIGRAD, 13. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Razven mestoma živahnega topovskega ognja in uspešnih predstavnih bojov na palestinski fronti nobenih važnih dogodkov.

SOVRAZNA URADNA POROČILA.

Francosko poročilo.

13. aprila popoldne. — Tekom noči so potisnile francoske čete v okolici Hangarden Santerre izvršene protinapade zopet nazaj. Francozi drže zopet vso vas in pokopališče. Razven izgub, ki so jih doživeli Nemci, ne da bi kaj dosegli, so ostavili v rokah Francozov 70 ujetnikov, med njimi 3 oficirje. Topovski boj se je v tem ozemlju nadaljeval z vso srditostjo med Montdidierjem in Noyonom. Francozi so severno črte Orvillers-Sorola ujeli 10 mož. Med Miette in Aisne sta se izjalovila dva nemška mesta. Nemci obstrlejujejo Reims. Del mesta je v ognju. V gozdu Apremontu so Nemci zopet obnovili napade na francoske postojanke v Bois Bruletu. Ameriške čete so se v tem odseku skupno s francoskimi srđito upirale in preprečile vse nemške poizkuse. Kjer so Nemci uspehi, so bili s protinapadom zopet vrženi. V Lotaringiji se je posrečilo francoski sunek pri Elpy. Na ostali fronti nič važnega.

Bombardiranje Pariza.

PARIZ, 14. (Kor.) Obstrlejevanje pariškega ozemlja se je zopet nadaljevalo. Glasom »Matina« je bila povzročena le neznatna škoda. Prebivalstvo je popolnoma mirno.

Letalski napad na London.

LONDON, 13. (Kor.) Zadnjega letalskega napada so se udeležili štiri zrakoplovi. Dva sta sprela več mli v notranjost. Več bomb je bilo vrženo na odprto polje. Povzročena škoda je neznatna. Pet oseb je bilo ubitih in 15 ranjenih.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 13. (Kor.) V vodovju krog Anglije je bilo potopljenih zopet 23.000 ton.

BEROLIN, 14. (Kor.) V noči od 12. na 13. t. m. je fregatni kapitan Strasser napadel vojno-industrijska skladišča srednje Anglije. Birmingham, Nottingham, Sheffield, Leeds, Hull in Grimsby so bili obmetani z bombami. Klub izredno močni topovski protibombni in letalskemu zasledovanju so se vrnili vsi zrakoplovi brez poškodb.

Češki manifestacijski shod v Pragi.

PRAGA, 13. (Kor.) Danes se je vršila izredno številna občinska češka manifestacijska skupščina v protest proti govoru grofa Czernina, ki obdoljuje Čehe zveze z entento. Načelnik »Češkega Svaza« Stanek je otvoril zborovanje z nagovorom v katerem je z vso odločnostjo zavračal Czerninova izjavljanja. Dr. Kramar je pozdravil navzoče zastopnike Jugoslovancev, v imenu katerih je izražal dr. Pavičič solidarnost Jugoslovancev s Čehi. Habermann (soc.) je tolmačil čustva ogrskih Slovkov. Skupščina je naglašala, da treba vztrajati, dokler ne bo dosežena samostojnost češko-slovaškega naroda.

Poljska politika.

II.

Ti gospodujoči sloji pa zasledujejo s svojo politiko ne samo splošno narodno, temveč v veliki meri tudi svoje razredne interese. Nikjer v Avstriji menda ni kmet tako tlačan, tako ubog, kakor je v Galiciji. Gospodujoči sloji imajo interes na tem, da se to stanje ne spremeni. Zato se pro-

PODLISTEK.

Ali so ptički!

Amerikanska slička.

Tulec: »Tu sem. Pojdimo torej k duhovniku. Toda prej, mr. Artur Busoni in miss Mary Dixonova, mi dovolita, da se vama predstavim.« — Stopi korak nazaj in se pokloni s finim smehom na ustnicah: »Mr. James Knox, poročevalec New York Herald.«

Priljučna soba v hiši »zelo častivrednega« Jonathana Dixona! Zjutraj ob sedmih. Mr. Dixon in mr. Hawkins st. hodita po sobi gorindol. Mr. Hawkins: »Vidite, prijatelji, moje sredstvo je pomagalo. V naši deželi pač dekleta nočejo drugače; pobegniti morajo, preden se poroče. Romančnost jih pač mika. Poleg tega pa časopisje tudi objavi tak dogodek, ljudi junaka, se bolj pa junakinjo, ki je pogrebila vkljub ugovarjanju staršev, in to mika še bolj. In... there you are!«

tivijo vsaki demokratizaciji političnega življenja, vsakemu razširjenju volilne pravice. Za Galicijo treba vedno delati izjeme. Pomislimo le na izjeme določbe v državnozbornem volilnem redu!

Od časa do časa se pojavlja sicer tudi v tej tlačeni masi odpor proti izkoriščanju in proti razrednemu gospodarstvu privilegiranih slojev; toda vsakokrat se je tem poslednjim posrečilo vdusiiti vsak pojav nezadovoljstva in naposled celo najbolj uporne elemente priversti v skupni narodni tabor. Narodni ideal obnovljene poljske države je tisto sredstvo, s katerim pomirajo vsak odpor. Da se ne ogroža ta ideal, treba je notranje sloje! Da je sloje za tak visoki in težki cilj, kakor je vzpostavitev nekdanje Poljske, gotovo treba, o tem ni dvoma; no, gospodujoči sloji v Galiciji zlorabljajo to sloje v pospejevanje svojih razrednih interesov nasproti gospodarsko šibkejšim slojem v lastnem narodu in v nacionalno in gospodarsko zatiranje drugega, namreč maloruskega naroda.

Kot previdni politiki pa opirajo svoje privilegije na stalnice ne samo na narodno navdušenje nižjih slojev, temveč tudi na bolj realno podlago in to je: na moč vladnega aparata. Razredni interesi poljskih gospodovalnih slojev nahajajo močno zaščito v avstrijski vlad; za to morajo ti gospodovalni sloji ostati v vladni dobron obojnosti, zato podpirajo oni vsako vlado.

Vlada jim zopet s svoje strani prepušča vso administracijo v Galiciji in ji izroča na milost in nemilost maloruski del prebivalstva. Roka roko pere.

Iz tega pa sledi, da nimamo od sedanjih zastopnikov poljskega naroda pričakovati nikakega boja proti germanizatoričnemu in centralističnemu sistemu avstrijskih vlad. Kaj jih boja, če nas avstrijska vlada zatira, če smejajo v Galiciji po svoji volji gospodariti in gospodariti?

Mi se pregrešujemo proti demokratičnemu principu, če podpiramo te najzagrizennejše nasprotnike vsake demokratične reforme, te izkoriščevalce nižjih slojev; mi pa prihajamo tudi v nasprotje z našimi narodnimi in državopravnimi načeli in interesi, če podpiramo tlačitelje maloruskega naroda in nasprotnike delitve kronovin po narodnostih.

Treba namreč znati, da zahtevalo Malorusi v zmislu narodnega načela delitev Galicije v poljsko in malorusko ozemlje in da se temu protivilo Poljski in vso močjo, ravno tako, kakor se na jugu, Nemci na Štajerskem in na Koroskem upirajo vsaki delitvi! Naši naravnali zavezniki so torej Malorusi in ne Poljski.

Do zboljšanja našega razmerja napram Poljakom zamore priti šele, kadar bi zmagali pri njih demokratični elementi in kadar bi tudi pri njih prišlo spoznanje, da so imperijalistične težnje po podjarmljenju drugih narodnosti v nasprotju s pravo demokracijo in s tistimi idejami, v imenu katerih se vodi sedanja svetovna vojna.

Poljski romantizem je očaral tudi marsikatero Slovence, očim so Malorusi ali Ukrajinci mnogim našim ljudem nesimpatični radi njihovega separatizma. Takih čustvenih momentov pa ne smejo vplivati na našo politično taktiko. Ravno mi Slovenci kot čisto kmetijski narod, ki je skozi stoletja in stoletja na lastni kmetijski izkusi vse slabe stvari v romanjih in pesnih opevanje srednjeveškega viteštva in ki se tudi danes z naporom vseh svojih sil mora braniti proti osvajačim, mnogokrat brutalnim poskusom v imenu višje kulture napostajočih gospodovalnih slojev nemške narodnosti, ravno mi Slovenci se ne smemo napram drugemu tlačnemu narodu vdajati sentimentalnemu občudovanju njegovih tlačiteljev in izkoriščevalcev, temveč moramo v lastnem interesu tudi tam pomagati demokratični misli do popolne zmage. Adriaticus.

Kaj vse smemo oni, kar je nam zabranjeno!

Koroška »Bauern-Zeitung« (torej list, ki je namenjen kmetom) je napisala v svojem izdanju od 21. marca dobesedno tako-le perijodo: »Bauern aus einer Nachbargemeinde haben sich geäußert: Wenn die Hetze kein Ende nimmt, wir erschlagen die Hetzpfaffen, reissen die Pfarrhöfe ein, und wenn auch auf uns geschossen werden würde.«

Na slovenski prevedano: »Kmetje neko sosednje občine so izjavili: »Če te hujškarije ne bo konca, ubijmo te hujškarje, raztrgajmo njihove hiše, četudi bi se streljalo na nas.«

To je priložila »Bauern-Zeitung« z razprtimi, mestnimi črkami! Torej z namenom, da posebno opozori čitatelje na ta — poziv! Da, poziv! Kajti, uverjeni moramo biti, da takih besed niso govorili kmetje, marveč jim jih je poklada na jezik kak zlobovni schrifftleiter, ali pa kak posebno fanatičen pangermanski agitator. Ni tu izraženo mišljenje kmetov, ampak le želja hujškačev, da bi kmetje postali taki! Je to z neverjetno brutalnostjo in drznostjo napisan poziv k ubojstvu in razdevanju tuje krvi in imetja — torej poziv h kaznivim dejanjem, zločinom! Tak poziv involvira čin, ki mu avstrijski državni kazenski zakon grozi s težko kaznijo.

Hehehe! Old boy.... vedel sem, da moje sredstvo pomaga. Davi ob šestih sem vstal, spazil sem se tja k sinovim sobam.... in res, ni ga bilo. Ni mi dalo več mira, moral sem k vam. Dal sem zapreči in.... there you are.... tu sem!

Mr. Dixon: »Very well.... Stari moj prijatelj, čudno se mi zdi samo eno, in to je, da se je moja hči dala pregovoriti. Nikdar ne bi bil mislil kaj takega.«

Mr. Hawkins: »Jaz se ne čudim nič. Moj sin! Vi ne poznate tega viražnega dečka! Ve, kaj dela. Strahovita stvar! Drugi se vlačijo po gledališčih, koncertih, cirkusih.... on pa nikdar! Ne izda niti centa za take stvari. Jaz sam sem bil v svoji mladosti večji nepridiprav. On je pametnejši, mirnejši, razsodnejši, zagledal se je v vašo hčer, jo pregovoril, ona se seveda ni mogla upirati.... there you are! Objemiva se, najna otroka sta poročena.«

Mr. Dixon: »Čudno, da sem tako slabo poznal svojo hčer. Nikdar ne bi bil mislil, da bi se vdala. Ne popušča nikoli! In če bi se bila resno zaljubila v kakoga igralca, kakor ste omenil zadnjič, bi se bil končno moral vdati jaz. No, thanks Heaven, bolje je tako!«

In vendar se morejo pisati take kaznjive stvari! Nič nima proti temu sicer sila občutljiva tankovestnost cenzur! Saj to dejstvo ravno nam je potisnilo pero v roko, da približno tak izgled, kako in kaj vse smemo pisati naši nasprotniki! Ne osupljajo nas taki izbruhi, ko vendar dobro poznamo podivjanost sovražnikov našega naroda. Niti nas ne vznemirja in nas ne ogrožajo taki izbruhi. Celozelo »vjujejo« nas, ker avtorji le fotografirajo žnjimi — sami sebe in se izpostavljajo uničevalni sodbi vsega poštenega in dostojnega sveta! Taki izbruhi nam morejo le koristiti, ker evatantno predložajo opravičenost naše borbe proti takim razdižnim elementom, ki v svoji polivianosti ne poznajo nikake meje, ne do svojega nž-nega, ne do morala, torej do momentov, ki morajo biti odločilni regulatorji življenja in snovanja vsakega naroda, ako hoče biti — kulturen.

Dejstvo torej, da se morejo pisati in objavljati taki izbruhi, nas ne spravlja iz duševnega raztežja in ti nas puščajo hladne. Mislimi bi si le: taki so in s takimi moramo računati in temu primerno uravnavati svoje postopanje.

Razburja in ogorča pa nas nekaj drugega: to namreč, da obisti, ki imajo za nas tako strogo oko, za vsako našo izjavo, za vsako našo besedo, za vsake našo opravičeno našo nezadovoljnost: da te oblasti zatikajo vse svoje oči sprico takih izbruhov, da jih mirno dopuščajo, da ne poslega po njih noben svnik nobenega nobenega cenzur!

Naše ogorenje je tem opravičeneje, ker gori označen slučaj v koroški »Bauern-Zeitung« ni osamljen, niti ne redko dogodek, marveč je le član v veliki verigi vseh zistema. Če zasledujemo koroško in štajerska glasila vsemenskih politikov, čitamo dan na dan take izbruhe podivjanega sovražstva proti našemu narodu: izbruhe, ki jim kazenski zakon grozi s kaznijo. Izbruhe, ki bi nam, ako bi jih mi zagrešili proti nemškemu narodu, dneli usmrtitveno konfiskacijo in morda še kaj drugega....! Povsiti so to k abesnemu sovražstvu in esebnemu preganjanju: Castikralja, žaljenja naše narodnosti, obrekovanja, hujškarje najhujše vrste, ki bi mogli imeti najhujši posledic, ker ogrožajo javni mir in red, in ki so strup za medsebojno življenje med ljudmi različne narodnosti.

Take stvari morejo pisati in objavljati naši narodni nasprotniki! Mi pa ne smemo niti približno kaj podobnega.

Se en primer, ki naravnost kriči. Po moralni konstituciji nasprotnikov si moremo domnevati, da opravčujejo take izbruhe, kakršen je gorl označen v »Bauern-Zeitung«, češ: saj gre tu za prokleto slovensko farje! Nu, spomnimo se: da je v sedanjem ministruvstvu tudi en član slovenske narodnosti. Ne pravimo: slovenski ministar. Saj ni prišel v ministruvstvo kot zastopnik našega naroda, z odobrenjem ali sporazumom z našim parlamentarnim zastopstvom, marveč le po volji drugih niteljev in z ozirom na njegove izredne kvalitete in zmožnosti avstrijskega uradnika. In vendar: kako divjajo proti ministru Zolgerju naši nasprotniki! Zasmehujejo ga, zasramujejo ga, prezanjajo ga po svojem časopisju. Da, dogaja se tudi, da ga obdoljujejo, da je eksponent notranjih sovražnikov države, ki da v zvezi z vnanjimi sovražniki, da je torej — vlezljalalec.

In zahtevalo, naj ga vržejo iz ministruvstva, ker njegova navzočnost v kabinetu, da je žaljenje in izživanje nemštval

Vse to in tako smemo pisati Slovanom sovražni listi proti ministru Zolgerju, svetovalcu krone, ki je — naglašano še enkrat — prišel v ministruvstvo brez soglasovanja našega parlamentarnega zastopstva, marveč po volji drugih visokih faktorjev! Bog ne daj, da bi se drznili mi kaj takega proti ministrom nemške narodnosti! Gorje nam! Stigmatizirali bi nas kot hujškače, upornike, destruktivne elemente, nevarne za državo in celo naroda za — interese vsojavanja! S to — frazo se opravčujejo namreč vsaka zaplenba v naših listih celo tudi v slučajih, ko pišemo kako, le zistemu neprijetno besedo, ki je v zvezi z vsojavanjem morda toliko, kolikor n. pr. vprašanje razmer v kaki koloniji v črni Afriki z — avstrijsko ustavno reformo, ali pa gradnjo vodnjaka v kaki slovenski samotni vasi!

Proti ministru Zolgerju je dovoljen vsak izbruh; ministri nemške narodnosti pa naj bodo sakrosanktni! Nasprotniki hujšajo proti naši narodnosti, pozivajo celo na kaznjiva dejanja, zahtevajo zapore in veshala za vsakega našega poednca, ki je tako — pošten, da stopa v bojne vrste za pravice svojega naroda. Morejo to, ker jim ne prepreča tega — cenzorjevo sicer strogo oko....!

Ali, nekaj moramo naglasiti, da se nas ne bo krivo razumelo. Ne zahtevamo strogosti cenzure proti našim nasprotnikom, ne kličemo na pomoč policije, državne pravdnika in — ječ in veshal. Vse prej, nego to, ker ljubimo svobodo. Ne zahtevamo tega, ne zahtevamo, da bi nas oblasti ščitile v naših političnih in narodnih bojih. Ko so nekoč z galerije v zborovalnici tržaškega mestnega sveta letele na krdelec slovenskih zastopnikov ne le psove in najkruteja žaljenja, ampak tudi razni — trdi predmeti in je šlo odposlanstvo naših k tedanjemu namestniku pritožiti se radi takih nezastlianih razmer, je pripomnil grof Goess

bi se bil končno moral vdati jaz. No, thanks Heaven, bolje je tako!

Z ulice se čujejo klici razpodačalcev jutranjih listov: »Morning-papers!« — Mor — nung — pa — a — a — pers!!!«

Mr. Hawkins odpre okno: »He, boy, daj mi »Herald«. — Kaj želite vi, mr. Dixon? — »Times?« — Dobro! — Daj mi tudi »Times«, dečko, — tako! tu imas petantori!

Mr. Dixon: »Prijatelj moj, sedaj se lahko pripravi na to, da boste prihodni teden že čital povest o begu naših otrok v listih!«

Mr. Hawkins: »Se že sedaj veselim!«

Mr. Dixon: »In sedaj, prijatelj, vas zapuščam za nekoliko trenutkov. Orem povedat soprog! —

Mr. Hawkins: »Stoj! Za božjo voljo — kaj je to? Tema se mi dela pred očmi — ne morem čitati dalje — zraka — zraka —

Mr. Dixon: »Pomirite se. Kaj se je zgodilo?«

Mr. Hawkins: »Čisto uničen: »O moj Bog! Čitajte — čitajte —

Čisto kratko: Mari mislite, gospodje, da naj bi jaz držal — dežnik nad vašimi glavami? Ne, mi ne zahtevamo nikakega dežnika v obrambo naših glav! Zahtevamo pa enako mero svobode na brambi svojih glav! Sovražniki naj le streljajo na nas, kolikor jim ljubo in drago, ali dovoljeno nam mora biti, da tudi mi streljamo! Ne zahtevamo od oblasti nikake posebne zaščite, nikake pristranosti nam v prilog, nikake protekcije, najmanj pa preganjanja naših sovražnikov. Zahtevamo pa, naj bodo oblasti v naših političnih bojih nepristranske, objektivne! Posebno pa v presojanju bojnih sredstev, da ne bodo dovoljevale nasprotnikom, kar nam zabranjajo. Ali vsi vragovi, ali vsi božji: ali enaka strogost, ali pa enaka popustljivost nampr vsem! Da pa se nasprotnikom dovoljuje svobodno gibanje, ko nam vežejo roke in noge, da se ne moremo braniti in izdatno odbijati napadov: to nas ogorča in protestiramo najodločneje proti taki — dvojni meri!

Dež. posl. dr. Fran Novak:

Državljen ali podložnik?

Stari Rimljan se je s ponosom bil po prsih, rekoč: civis romanus sum, t. i. rimski državljani sem. V srednjem veku, ko je vladal fevdalni sistem, se je pojmovanje državljanstva razvijalo v drugi smeri. Gospodje — mogotci so odstopali ozemlja in ljudstva drug drugemu, kakor je ravno prilika nanesla. Če je bilo potreba, so jih zastavili za dolg, ki ga so napravili. Pri žentvah so jih dajali za doto. Ljudstva so tako brez lastne volje prihajala iz ene roke v drugo, danes so bila v tej državi, jutri v drugi.

Kmeti ni poznal drugega močnega čuta kot strah: strah pred valptom, strah pred uradi, strah pred peklim, strah vedno in vsovpodsi. Kmet je tlačanil z dušo, telesom in svojim imetkom; suženj je bil sam s svojo živino, graščak je razpolagal z njegovo živino, z njegovimi sinovi in graščak je imel celo pravico »izposoditi si« kmečko nevesto za prvo noč po poroki.

Kmet in meščan sta imela edinole zavest, da sta podložnika. Državljanških pravic se nista zavedala, čutila pa sta se vendarle žaljena in ponižana. In nič čudnega ni, da se je v takih razmerah končno dvignil med slovenskimi in hrvatskimi kmeti Matija Gubec.

Kronan na razbellenem prestolu je moral spočetka zmagoviti kmečki kralj končno umreti. Izdihnil je Gubec, a njegova svobodna misel živi dalje, širila se je na široko in globoko in leta 1848. je premagala ter podrla v prah nekdanjo kruto plemenitiško oblastnost. Gubčeva ideja svobode in neodvisnosti pa živi še danes krepko v nas vseh, in njegov klic »Le vkup le vkup, uboga gmalnate!« je dobil novega še lepšega izraza v naši majski deklaraciji.

Razmere so se vsled ustavnega življenja temeljito izpremenile: konec je prevlado posameznih stanov, konec nadoblasti posameznih narodov — državni temeljni zakoni zalamljejo enakopravnost vsem svobodnim državljanom. Kar se tiče izobrazbe in zanimanja za javne zadeve, danes Slovenci nismo na zadnji stopnji in naši državni. Imamo že mnogoštevilne, krepke in čile gospodarske in kulturne organizacije. Vsek posameznik je politično izobražen. Le pogledimo današnje naše zbirke, shode in prireditve, katerih se udeležujejo brez posebne agitacije vsi sloji in vsi stanov. To je znamenje politične zrelosti in prebujenosti. Zavedamo se, da nam iz pripadnosti k državi izvirajo ne samo dolžnosti, marveč tudi pravice. Čit podložništva je pri kulturno in gospodarsko — krepkih narodih izginil, četudi se še danes govori včasih oficijalno od zgoraj in spodaj o »podložnikih«.

Nikomur nismo podložni, niti ne državi. Država ni nekaj, kar je poleg narodov ali pa celo nad narod. Država, v kateri so razni narodi, obstoja iz teh posameznih narodov. V tem zmislu smo avstrijski državljani. Če pa država misli pri posameznih narodih ni vsikdar zadosti globoka, temu niso krivi ti narodi, marveč nezvdržne krivične razmere, ki so ustvarile v državi narode prve in narode druge vrste.

Nastop grofa Czernina pred dunajskimi svetniki dne 2. aprila 1918 kaže, kot da bi mislil, da ima še vedno opravič s podložniki, a ne z državljani. On sklepa mirne pogodbe in potem poroča to kuki deputaciji, kakor se je to zadnjič zgodilo na Dunaju.

»Sklenil sem mir z Rusijo, z Ukrajino, z Romunijo.« pravi grof Czernin in izjavlja dalje, da je avstrijska vlada rada pripravljena, skupaj z ostalimi faktorji revidirati ustavo. O tem, se ima le ustava revidirati ali ne, imajo vendar odločati zgori narodi, t. i. državljani. Iz besedi grofa Czernina pa bi mogel človek sklepati, da je avstrijska vlada nekaj, kar je poleg, izven ali nad državljani. Vlada ne bi smela biti ničesar drugega kot zastopnica narodov, tedaj izvrševalka volje narodov samih.

Grof Czernin deli svoje narode v dobre in slabe. Slovani, zlasti Čehi in Jugoslovani, so mu pasivna postavka v njegovi državniški bilanci. Sploh ni dosleden. Danes je proti nekijam, jutri zagovarja aneksije, označujoč jih kot »poprave« mel. Njegov prednik je pred izbruhom italijanske vojne bil celo pripravljen odstopiti košček naše države sosedu Italijani, da bi ohranil mir z Italijo. Kakor da bi šlo za podložnike! Pri tem naj se dotaknem še končnega apela v znamenitem govoru grofa Czernina z dne 2. aprila 1918. Grof Czernin pravi: »Apeliram predvsem na Nemce in Madžare, ki so v tej vojni storili nadčloveško delo.« In Jugoslovani, oziroma Slovenci? Ti pridejo torej šele za Nemci in Madžari! In vendar o tem imamo svoje mnenje, koliko so krvaveli Slovenci, Hrvati in Srbi! Kje so močje — Slovenci in poleg Slovencev Hrvatje in Srbi? Naše vasi so prazne. Le pogledimo samo Dalmacijo in Bosno, ali pa našo deželo! Ostali so tatarci, otroci in bolniki! In ostale so jugoslovanske Majke Jugovičev, ki jih je grof Czernin sploh prezrl!

Turgenjev pripoveduje, da je oče — nebeski nekdo zbral vse čednosti in kreposti okrog sebe, da jih vidi, kako medsebojno občujejo. Eno je bila lepša od druge; prijazno so se smehljale druga

drugi in si stiskale roke; samo dve ste bili, ki ste si kazali hrbet. Bog-če jo povpraša, kdo da ste ena mu odgovori: »Jaz sem dobrotal.« — In druga: »Jaz sem hvaležnost, ne poznava se, ker se nisva še nikdar srečali.«

Ta pripovedka mi prihaja na misel pri govoru grofa Czernina. Grof Czernin nas pozna šele za Nemci in Madžari. To si treba zapomniti. Iz preteklosti se učimo za prihodnost.

Pa nič za to, komu priznava grof Czernin v prvi vrsti zasluge za žrtve, kako nas on ceni in deli. Na nas samih je, da se zavedamo, da dosežemo kar smatramo za pravo.

Narod, ki je politično probujen, ki se zaveda svoje sile in ki neče umreti, nosi glavo pokoncu. Zreli smo, da korakamo v boljšo prihodnost in da izvršujemo svoje pravice do samoodločbe, kakor povdarjajo naši zastopniki v državnem zboru.

Nismo podložniki ne Nemcu, ne Madžaru, ne državi, — svobodni državljani hočemo biti in tudi mi hočemo odločati o svoji usodi.

»Domovina«.

Levstikov program »Slovenskega Naroda«.

»Slovenski Narod«, ki je posebno danes — to mora priznati vsakdo, naj bo že političen somišelnik lista, ali ne — zares odlično glasilo slovenskega naroda, je slavil dne 2. aprila svojo petdesetletnico. Tem povodom je priobčil v »Slov. Narodu« g. dr. Ivan Prijatelj velenizimilni dokument: program, ki ga je napisal listu Fran Levstik.

Prva številka »Slovenskega Naroda« je izšla v Mariboru dne 2. aprila 1868. Izhajanje lista je o-mogočila požrtvovalnost kopce štajerskih rodoljubov, ki so zložili v to potrebi denar. To je znano in od vsega naroda priznano dejstvo.

Manj znano pa je, da se je duševna priprava in programatična utemeljitev lista izvršila v sru Slovenije — v Ljubljani in da je duševni oč mo- niterja Slovencev — naš veliki Franc Levstik. — Ker nameravamo govoriti o podrobnosti tega programa in dela v šestdesetih letih v drugi zvezi, naj mi bo dovoljeno današnji za »Narode« in narod slavnostni dan obelodaniti velenožno listino — ustanovno pismo »Slovenskega Naroda«, kakor ga je listu (prvotno zelo značilno imenovanemu »Slovenski Jug«) lastnoročno napisal eden najgenialnejših mož našega rodu v času in položaju, podobnem sedanjemu.

»SLOVENSKEGA JUGA« politični program.

Brez velike politične modrosti je razumeti, kolika i kakova nevarnost grozi slovenskemu narodu v zadnjih časih, v katerih se Evropi pripravljajo i pospeševajo velike, na široko sezajoče dogodbe.

Slovenska zemlja tako leži, da se zanjo bore že uže od nekdaj, i to še posebno v zadnjem času. trije narodi: Slovani, starodavni lastniki, žele samo ohraniti, kar je njihovo uže tisoletja; a vlaška, še le v teh dnevih s tujo podporo združena država bi rada na slovenskih tleh postavila stražo svoje narodnosti, i naposled daleč razprostrto, po lanskih dogodbah z lastno močjo blizu do celokupne družbe dospelše, torej iz vseh o

še nekoliko časa spominjala posameznih besed slovenskega očenaša, kakor se je godilo polabskim Slovanom, predno so v prvi četrtini tega stoletja zamrli v izhodnem kotu hanoveranske zemlje.

Samo en pot je, po katerem utegnemo ubežati temu zlu, samo en trden jez, kateri nas utegne ubraniti. Ta jez najdemo na avstrijskem političnem solidarnosti z junaškimi brati, kateri so iste matere, istega jezika z nami i kateri našo bratovsko roko veselijo poprimajo, nam i sebi na podporo.

Da rečeno zvezo osnujemo i utrđimo, pa da zatoremo vsako misel, ktera na to namerja, da i mi sami zase mogli kdaj kaj biti, — to naj bode naša prva skrb; za to se nam je truditi s vsemi duševnimi močmi, s vsem pogumom, kateri se ne ne ustraši največje žrtve; kajti narod, kateri ne more pokazati nobenega heroičnega čina, tudi ni vreden, da bi ostal med narodi.

S temi besedami smo ob enem razložili, zakaj se je »Slovenski Jug« krtil naš novi časopis, ktereja namera bode buditi i širiti misel politične solidarnosti na avstrijskem jugu, ter delati i truditi se, dokler ne bode živa resnica iz te misli, o kateri so že davno prepevali slovenski pesniki, s katero se navdušuje naša mladina, ktera na tihem golé v narodnih srclih izobraženi možaki, i ktere so se živo poprijeli tudi naši bratje Hrvatje, kar nam pričajo o vsakej priliki. »Slovenski Jug« torej prvi ne izgovarja te misli, ali prvi jo razglašajo za geslo političnega časnika.

Očitajo se je nam Slovanom, i še vedno se nam očitajo, da silimo iz Avstrije. Silimo čini starodavne zgodovine namestu nas odgovarjajo, da je to laž. Mi ne silimo iz Avstrije, ampak samo trdna volja nas je, da se ne damo niti nemčiti, niti madjariti, ker tudi ne vemo, za kaj bi se dali. Prebili smo z Avstrijo nektero krenko osodo; vselej smo hrapro branili njenih mej i cesarske krome; torej od nje tudi smemo zahtevati pravic, kakoršne daje narodom, ktere je moral Slovan potlačiti, da niso pravilni avstrijskega prestola. Mi nismo Avstriji nasprotniki, ampak nasprotniki smo tistemu življenju v Avstriji, ki je Slovanstvu nasproten. Avstrija naj bode vsem svojim narodom pravična, potem bode srečna! Te besede je slovenski poslanec v državni zbornici govoril vsacemu Slovanu iz srca. Avstrija naj vse svoje narode ravno pravno zveže v državno celokupnost, pusti niti pogubljive nemške, humske megle v sebi poseče misli, potem si more biti v zvesti notranjega blagostanja i miru a kreposti i moči proti vsemim državam, kajti radostno jo bomo branili vsi tje-ni narode kadar koli i komur koli.

Da torej mi Slovenci zahtevamo svojemu jeziku po učiteljih i pisalnicah tako veljavo, kakoršna imajo drugi jeziki, katerim je dana ravno-pravnost, o tem niti ne govorimo, ker to se smeje samo ob sebi; ali o tem ne moremo niti ne smemo molčati, da pravilo nečemo samo obetati, ne samo pisati, ampak uživati je hočemo v dejanji. Gotovo je, da tudi mi zahtevamo politično svobodo, za ktero se potezajo vsi avstrijski narodi skupaj; ali enako gotovo je, da za sam kos dvomnega samoupravljanja, za murvico posameznih svobodnih zakonov, iz katerih je nam Slovanom svetlo že toliko muk i bridkih tiskovnih pravd, ne prodamo svoje narodnosti.

V Ljubljani, 11. julija 1867.
To je »Slovenskega Juga« politični program...
Fr. Levstik m. p. — Dr. Karol Bleiweis m. p., J. Staré m. p., Ravnhar m. p., Josip Noll m. p., Guttman m. p., J. Murnik m. p., Dr. Karel Papež m. p., Anton Jentl m. p., Dragotin Žagar m. p., Dr. Vojteh Kravs m. p.

Ta program je poslal Levstik dne 13. decembra 1867 stajerskim rodoljubom v Maribor. Shranil si ga je »Slovenskega Naroda« prvi urednik Tomžič. Zaprtil je ga med ostalo svojo zapuščino kot najdragocenejši dokument svojemu nasledniku Jurčiču, od katerega ga je prejel Levec izšel ni nikoli v javnost, a nosila ga je v bolj ali manj jasnih oblikih v svojih dušah vsa slovenska inteligencija zadnjih petdesetih let in ravni so se po njem vsi uredniki »Slovenskega Naroda«. Ni ga bilo v polstoletju pripravnejšega dneva, kakor je današnji, da se širno oznamo, kaj je zapisal »Slovenskemu narodu« (listu in naciji) v album eden največjih naših pesnikov in politikov. Na pamet bi moral znati to globoko zamišljeno listino vsak zaveden Slovenec, zlasti v sedanjih pomembnih dneh. Pisana je kakor za danes.

Aprovizacijske stvari.

MAST.

V včerajšnjem obvestilu aprovizacijske komisije je pomotoma izostalo, da se bo dobivalo po 3 dkg masti na izkaznico št. 37 do včetne sobote, 27. aprila t. l.

RAZDELJEVANJE NOVIH IZKAZNIC ZA MILO IN KAVNO ZMES.

Danes, 15. t. m., se prične razdeljevanje izkaznic za milo za mesec aprila, majnik, juni in juli t. l. ter izkaznic za kavno zmes za mesec aprila in majnik. — Izkaznice se bodo dobivale pri krušnih komisijah v uradnih urah, od 9—12, od ponedeljka, 15. t. m., do včetne četrtka, 18. t. m. Izkazati se je treba z izkaznico za nakup kruha in živilsko izkaznico. — Priporoča se strankam, da prestejejo izkaznice takoj, ko jih prejmejo.

GOVEDINA ZA NEIMOVITE SLOJE.

Jutri, v torek, 16. t. m., se prične prodaja govedine za neimovite sloje proti prečiščanju št. 18 izkaznice za nakup mesa in masčobe (z rdečo črto) in izročitvi izkaznice št. 33 (z rdečo črto) serije a, b, c, d. Na vsako izkaznico se dobi ena osminka kg mesa. Prodaja se prične ob 6 zjutraj v naslednjih mesnicah:

Sinagolja, Barkovlje 41, Bin, Rojan 9, Punter, Greta di Sopra, Pellis, ul. Cecilia de Rittmeyer 9, Cristach, ul. Poste 16, Cadorini, ul. nadvoj, Josipa 11, Stanislawsky, ul. S. Spiridione 10, Cavaliere, ul. Poste 3, Visintini, ul. Cavana 22, Pabbro, ul. Marije Terezije 43, Rodella, ul. Madonna del Mare 19, Stabile, ul. S. Michele 5, Vattovatz, ul. Sanità 9, Benedetti, ul. S. Sebastiano 7, Bruna, ul. Becherie 1, Polacco, ul. Becherie 47 (samo za žido), Pasqualini, ul. Marije Terezije 41, Zadnik, P. S. Giovanni 4, Martinelli, ul. Legna 8, Veronese, ul. Largo Santorio, Marsè, ul. Farneto 7, Lenarduzzi, ul. Amalia 23, Tellini, ul. Rossetti 51, Saulich, Chiadino 668, Morning, ul. Acquedotto 17, Marangoni, Sv. Ivan (Timinjan 1408), Castelliz, ul. Giulia 67, Godigna, ul. Giulia 24, Rodella, ul. Giulia 1, Burba, ul. A. Volta 2, Malusa, ul. Parini 13, Nicheito, ul. Torrente 39, Perlati, ul. Barriera v. 4, Blicher, ul. Barriera v. 8, Depace, ul. Barriera v. 26, Cossich, ul. Foscolo 2, Rizzian, ul. Barriera 1, Polli, ul. Istituto 38, Carniel, ul. Istituto 22, Ferluga, ul. Donadoni 6, Marussich, ul. Settefontane 248, Tapazzin, ul. Settefontane 24, Delavski zadruge, ul. Settefontane, Jenco, ul. Rizzian, ul. Pousch, ul. del Rivo 34, Cau, ul. S. Marco 34, Rizzian, ul. dell'Istria 1, Comisso, ul. dell'Istria 5, Godina, Škedenj 138, Gatznig, Škedenj 50.

CENE:

Prednji deli z doklado po K 8⁸⁰ — kg.
Zadnji deli z doklado po K 8⁸⁰ kg.

Domače vesti.

Našim čitateljem! Z ozirom na to, da list iz tehničnega vzroka izhaja precej pozno in ga torej zaradi pomankanja sposobnih in spretnih raznašalnih moči ne morem razposlati po mestu tako hitro, da bi bil vsem čitateljem istočasno na razpolago v vseh tobakarnah, smo skrhili število tobakarn, v katerih se prodaja naš list — zlasti tam, kjer se v isti ulici nahajajo po več tobakarn — in določili za tiste tobakarne, v katerih se bo odslej prodajal, toliko število izvodov, da bodo lahko postregle vsem odjemalcem. Jutri objavimo imenik vseh tobakarn v mestu in okolici, v katerih se bo odslej prodajal naš list.

Uprava »Edinosti«.

Ko teče voda v goro! Včerajšnja razmatranja o tržaškem aprovizacijskem vprašanju nam je cenzura razmesarila na raznih krajih, dasiravno je bilo pisano tamkaj isto, kar je pisal naš list že neštetokrat. Zdi se nam torej, da je češtnost naše cenzure raste v obratnem razmerju z zalogami življenja v Trstu. Toda o tem o drugi priliki. Danes naj predvsem popravimo po »Lavoratore« v včerajšnji »Edinosti« povzeto mnenje, da bo aprovizacijska komisija mast, ki jo je kupila — zopet po »Lavoratore« trditvi — po 50 K, prodajala prebivalstvu vsaj po enaki ceni. In res se je v soboto raznesla po vsem mestu vest, da jo bo prodajala po 52 K kilogram. Ko je šla tozadevna »Edinostna« vest že v tisk, smo izvedeli šele — okoli 9 zvečer — da bo oddajala mast po 22, oziroma po 10 K kilogram. Popravljamo torej to dejstvo, s čimer prav čisto nič ne popravljamo naše trditve o grehah dunajske centrale in tržaške aprovizacijske komisije. Kakor znano in kakor smo tudi že večkrat — brez opovrženja s pristojne strani — trdili v našem listu, je aprovizacijska komisija delala lepe dobike z ljudskim denarjem, katerega pa ni uporabljala za nakup trpežnih, za slabše čase shranljivih živil, temveč je denar — kopičila. Sedaj pa vprašamo — čemu, za koga? Odgovor je lahek! Mast je živilo, ki se da prav dobro hraniti ne samo mesec, temveč let! Aprovizacijska komisija je mogla vedeti, da pride čas, ko bo trda za masčobo — toliko razsodnosti vendar zaupamo gospodi, da si je lahko mislila, da vojna ne bo trajala 14 dni — a ni znala naložiti svojih dobikov v masčobah. Lani ali predlanskim bi bila mogla dobiti mast še po nizki ceni, recimo 15 do 20 K kilogram; in če ravno masti, pa slano, katero bi bila lahko dala razcrti tu v Trstu in dobro konservirati. Naj bi jo bila stala po 20 K, bi stal potemtakem danes vagon te masti (10.000 kg) 200.000 K. Če tudi priračunamo izgubo dveletnih obresti (po 5%), torej 20.000 K, bi stal vagon danes 220.000 K. V resnici pa je komisija dala sedaj zanj — kakor trdi »Lavoratore« 500.000 K (pol milijona). Že tu je izguba 280.000 K. Prodaja pa komisija sedaj mast po 22 oz. 10 K kg. Recimo, da je vsaj dve tretjini tržaškega prebivalstva takega, da nima po 2 K na dan in osebo dohodkov (rdeče prečrtana izkaznica); torej bo prodala komisija približno 700 kg masti po 10 K kilogram, torej za 70.000 K, ostalih 3300 kg pa po 22 K, torej za 72.600 K; skupaj torej vagon za 139.600 K. Ker je dala zanj pol milijona kron, bo imela torej pri prodaji nič manje kot 360.400 K izgube, dočim bi bila imela, če bi bila storila tako, kakor zgoraj rečeno, v resnici te okoli 80.000 K izgube, ki se pač laže pokrije nego pa 360.000 K. Komisija je torej tako zagospodarila okoli 240.000 K! In to je greh, ki ga je treba obsojiti! — Zato

se nam pa tudi zdi naravnost soplepenje prebivalstva, če sedaj pravi »Lavoratore« v včerajšnji (nedeljski) številki, kako hočejo prav tisti socialni demokratje, ki imajo največjo krivdo na vsem tem gospodarskem gospodarstvu aprovizacijske komisije, kjer so vendar imeli vedno glavno besedo, zlasti pri ubijanju trgovstva, ki bi bilo edino moglo rešiti položaj, sedaj reševati potapljalno se barko — aprovizacijske komisije s sodelovanjem občin, aprovizacijske komisije, gospodarskega sveta, konsumnih združenj, delavskih organizacij, zveze delodajalcev, zveze obrtnih združenj, trgovske in obrtne zbornice, bolniških blagajen, zavarovalnice proti nevarnostim, zavoda za pospeševanje malih obrtov, kmetijskih družeb itd. Prej, ko se je dalo kaj, ali vse se doseči s sodelovanjem vseh teh čimteljev, prej je bil dovolj en sam dr. Puecher, en sam Pittoni, prej ni smel sodelovati nihče, vse je moralo biti centralizirano v rokah par oseb; vsi tisoči prebivalstva pa niso smeli imeti niti najmanjšega vploda v snovanje in delovanje, v gospodarske aprovizacijske komisije, to se pravi socialno demokratske avtokracije v aprovizacijski komisiji. Sedaj pa, ko teče voda v goro, sedaj pa pomagajte vsi tisti, ki so vas doslej odpravljali kot nepoklicane, kot škodljivce, kot — oduheli! Vsa čast gospodom socialnim demokratom in njihovemu »splošno koristnemu« javnemu gospodarstvu. Pride čas, ko jim tržaško prebivalstvo temerljito poplača to njihovo osrečevanje ljudstva!

Upravni odbor za prehrano gojencev slov. otroških vrtov v Trstu ima danes, ponedeljek 15. aprila sejo ob 5 namesto ob 4 radi pogreba c. kr. učitelja B. Deprato. I. Vrščal.

Slovensko gledališče. Snodnja uprizoritev »Ugrabljenih Sabink« je uspeša razmeroma dobro. Natančneje poročilo objavimo jutri.

Vrtinaricam! Prosto je mesto vrtarice (druga učna moč) v otroškem vrtu v Škedenju. Javiti se je pri podpisnem, ki daje tudi vsa potrebna posojila. Nastop takoj. Ciril Valentič, šolski voditelj v Škedenju.

Popravljamo. Včerajšnja notica označa Volkašino to »pravilno roparja«. To označenje ne odgovarja, ter se mora glasiti »roparska pravilica«. Popravljamo na prošnjo vodstva gledališča.

Pripustitev prošilcev k letošnji poštno-oficijski praksi. C. kr. poštno in brzojavno ravnanstvo namerava letos začeti poštno-oficijske prakse, ki se vrši praviloma meseca oktobra, preložiti na mesec junij. Z ozirom na gotovo število že vloženih prošni, se more pripustiti k temu tečaju sedaj samo še omejeno število prošilcev. Vselej tega se bo moglo, poleg hčera poštnih uslužbencev, vpoštevati samo tiste prošilce, ki so zmogli vseh potrebnih deželnih jezikov na Primorskem in ki se obvezujejo, da bodo upravljalni službo povsod, kjerkoli bodo zameščeni. Redno kolokvialni prošilci je treba v svrhu dokazila, da so podali vsi predpogoji za pripustitev k poštno-oficijskemu tečaju, priložiti še sledeče priloge: Domovinski list; spravevalo naravnosti, izstavljeno od pristojne politične oblasti; rojstni živiljanski ta moralnič neoporečnosti; rojstni (krstni) list; državno-zdravniško spravevalo, ki so v popolne službene sposobnosti; zadnje šolsko spravevalo, oziroma odpuščanja dovršene meščanske šole, in dokaz znanja potrebnih jezikov. Tako opremljene prošnje je treba predložiti najdalje do 1. maja e. kr. poštnemu in brzojavnemu ravnanstvu. Zakasnelih prošni se za gori omenjeni rok ne bo upoštevalo.

Mestna zastavljavnica. V torek, 16. t. m., se bodo prodajale na javni dražbi razne že zapadle dragocenosti, zastavljene meseca januarja l. 1917 na razne prejšnje listke serije 141.

V Bukovini poslujejo zopet: poštni urad Sabini okr. Zastavna za promet z vrednostnimi listi in za poštno-branilnični promet, Mihova ob Seretu za pisemsko-poštni in denarni promet, za promet z vrednostnimi listi ter za omejeni promet z zavrtki, Okna in Gurahumora za pisemsko-poštni promet in Seret za navadno pisemsko pošto.

Jugoslovanskemu klubu so došle sledeče izjave za svobodno Jugoslavijo. Zagorski premožarji in delavci izjavljajo, da se pridružujejo v polnem obsegu majniški deklaraciji in izrekamo Jug. klubu za neustrašen nastop za svobodo jugoslovanskega naroda na demokratski podlagi svoje simpatije. (710 podpisov); Občinarji v vasi Dol. Mraševo se izjavljajo za m. d. (44 podp.); Općinski zastupstvo općine Sunja u Hrvatskoj se priključuje deklaraciji; Općinari Voloskoga Općine i Lovrana ter hrvatske sokolske župe »Vitez« pristajajo majskoj deklaraciji; Občinarji v Lahomšeku Trojnom Gabernu Olstru, Žikovci, obč. Marija Oradeč se izjavljajo za svobodno Jugoslavijo (300 podp.); Tržani trške občine Sv. Trolica v Slov. gor. se izjavljajo za m. d. (80 podp.); Železničarji postaje Jesenice soglašajo z m. d. (548 podp.); Sl. kat. izob. društvo na Dolu pri Hrašniku se pridružuje m. d.; Krajni šolski svet v Žižah pri Konjicah se izjavlja za m. d.; Čene in dekleta župnije cah se izjavlja za m. d.; Šmarje pri Jelšah, Stajersko, se izjavljajo za svobodno jugoslovansko državo (227 podp.); Jugoslovanski begunci v obč. Polzela pri Celju zahtevajo ujedinenje Slovencev, Hrvatov in Srbov v svobodno državo (85 podp.); Obćinski odbor v Sv. Stefanu na Stajerskem se pridružuje jug. deklaraciji; Obćinski odbor v Stariloki zahteva uresničenje jug. dekl.; Hrvatske seljačke žene i muškarci iz Selnika obč. Ludbreg, potpuno se odobravajo m. d. (239 pot.); Općinari u Klanjcu se potpuno slaže dekl. Jug. kluba (95 pot.); Obćinski odbor občine Sv. Kunigunda na Stajerskem se z navdušenjem izjavlja za m. d.; Mladeniška in dekliska zveza marenberška se enoglasno izjavljajo za m. d.

DAROVI.

XXIII. Izkaz prispevkov za vdovski in sirotinski sklad c. kr. črnov. okraj poveljstva št. 27 v Ljubljani v mesecu marcu 1918: Oton Seydl, z. točnik, Ljubljana, K 20 in 255, Franc Smole, ognjčar v Ljubljani, K 10, Tovariški večer častnikov, K 14/6. C. kr. črnov. pešp. št. 27 za marec, K 227/83. Doslej je izdalo podpor skupel K 9600. Vselej združena vdovskega in sirotinskega sklada c. kr. črnov. pešp. št. 27 s tem skladom je naraslo premoženje, ki je znašalo koncem decembra 1917 K 29.826/36, s koncem marca 1918 na K 44.554/25.

Mestna zastavljavnica v Trstu (Civico monte di pietà) daje predume na vrednostne papirje, kakor n. pr. obveznice, državna in občinska posojila, elektrone loterije itd. s 6-letnimi obrestmi.

MALI OGLASI.

Odprl sem mehanično delavnico za popravilo dvokoles, živalnih strojev, gramofonov ter trgovino z raznimi stroji. Sprjemom tudi učence, F. Batelj, Gorca, mehanik in t. g. v. z. raznimi stroji. 3178

Telefa in prešice kupuje in dobro plača Hotel Balkan, Piazza Caserna, Trst. 1978

Ugodna prilika! Prodaj v redini mesta hišo s pohištvom (nova stavba), normalna dohodnina K 17.000, cena K 250.000, drugo z K 13.000 dohodnino, cena K 140.000 ter razne hiše, hišice in dvorce od 16.000 K naprej. — Pojasnila v kavarni Corso od 9—12. Kolarič.

Tečajni arcom naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prehalostno vest, da je naš preljubljeni soprog, sin, brat in svak, gospod

Benjamin Deprato

c. kr. učitelj

po dolgi in mučali bolezni izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil danes, 15. t. m., ob 4 pop. iz hiše žalosti ulica Cologna št. 17. TRST, 13. aprila 1918.

FRANČIŠKA DEPRATO roj. CAR, soproga.

Katarina vdova Deprato, mati (odsotna), Marija roj. Gonan, sestra (odsotna), Ivan Deprato brat (odsotni), Marij in Albina de Zambelli, Stefan Car, Lucija Deprato, Anton Gonan, vsaki (odsotni).

BREZ POSEBNEGA OBVESTILA.

Novo pogrebno podjetje, Corso 47

Emilia Ceregato

Trst Campo S. Giacomo 2

Priporoča cenjen. občinstvu svojo

trgovino pisarniških in

šolskih potrebščin

Prodaja razglednic in igrac vseh vrst.

Predlozijo se tudi moliveniki v slov. jeziku.

Stružbišča v Griljanu na prodaj.

Leže ob cesti vodovoda, v bližini železniške postaje Griljan, imajo krasen razgled. Naslov vove Inscr. odd. Edinosti.

V Bosakovi podružni gostilni na Lipskem tgu št. 7. dobišjo vodno torla jedila po zmernih cenah. Voditelj Fr. Novak. (1991)

Dvorce v Griljanu, ob avriški cesti, v bližini Miramarske postaje, se takoj prod. Naslov se izve v Ins. odd. Edinosti. 2001

Iščem učitelja ali učiteljico za razgovor slovenskem jeziku. Pisмено ponudbo pod »Razgovor« na Ins. odd. Edinosti, B 10

Iščem učitelja ali učiteljico za razgovor slovenskem jeziku. Pisмено ponudbo pod »Razgovor« na Ins. odd. Edinosti, B 10

Iščem učitelja ali učiteljico za razgovor slovenskem jeziku. Pisмено ponudbo pod »Razgovor« na Ins. odd. Edinosti, B 10

Iščem učitelja ali učiteljico za razgovor slovenskem jeziku. Pisмено ponudbo pod »Razgovor« na Ins. odd. Edinosti, B 10

Iščem učitelja ali učiteljico za razgovor slovenskem jeziku. Pisмено ponudbo pod »Razgovor« na Ins. odd. Edinosti, B 10

Iščem učitelja ali učiteljico za razgovor slovenskem jeziku. Pisмено ponudbo pod »Razgovor« na Ins. odd. Edinosti, B 10

Iščem učitelja ali učiteljico za razgovor slovenskem jeziku. Pisмено ponudbo pod »Razgovor« na Ins. odd. Edinosti, B 10

Iščem učitelja ali učiteljico